

Onderwerp Jaarverslag Leerplicht en
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)
2018-2019

Steller S.A.W. Visser

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 54 66 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 29-01-2020 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u het jaarverslag Leerplicht en Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) van de gemeente Groningen over het schooljaar 2018-2019. Op basis van ex. artikel 25 van de Leerplichtwet is zijn wij verplicht u te informeren over de resultaten van de leerplicht in de gemeente. Met dit jaarverslag voldoen we aan deze verplichting. De kerntaak van leerplicht en RMC is het terugdringen van schoolverzuim en schooluitval van leerlingen. Daarbij is preventie, signalering, advisering en verwijzing minstens zo belangrijk als handhaving. Het jaarverslag geeft inzicht in de aanpak van verzuim en het resultaat.

Naast de resultaten van leerplicht, presenteren we ook de activiteiten van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC).

Leerplicht

De Leerplichtwet is een belangrijk instrument bij het tegengaan van ongeoorloofd verzuim en voortijdig schoolverlaten. De leerplichtambtenaar houdt toezicht op de naleving van de wet en kan handhaven als dit nodig is. Hij is hiervoor beëdigd door de burgemeester en is buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA). De acties van de leerplichtambtenaar kunnen gericht zijn op de jongere of op de ouders/verzorgers.

Bij de aanpak van schoolverzuim is het belangrijk dat snel stappen worden gezet om schooluitval te voorkomen. We werken hierbij zoveel mogelijk met de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). De MAS beschrijft in een stappenplan vier routes bij meldingen van ongeoorloofd verzuim: vrijwillige jeugdhulp, Haltstraf, dwang in civielrechtelijk kader en dwang in strafrechtelijk kader.

Na de verzuimmelding van school vinden in eerste instantie één of meerdere gesprekken met de jongere en zijn ouders/verzorgers plaats. Als deze gesprekken niet leiden tot vermindering van het schoolverzuim, kan een verwijzing naar bureau Halt of het opmaken van een procesverbaal tegen ouders en/of jongere het gevolg zijn. Het procesverbaal wordt naar de rechtbank gestuurd waarna er een zitting volgt en de rechter een uitspraak doet. De leerplichtambtenaar blijft betrokken tot het kind daadwerkelijk naar school gaat.

In het schooljaar 2018-2019 telde de gemeente Groningen 62.273 jongeren tussen de 0 en 23 jaar.

Hiervan zijn 24.136 jongeren leerplichtig of kwalificatieplichtig (5-18 jaar) en 4.733 jongeren boven leerplichtig (18-23 jaar). Van de totale groep zijn 9.917 kinderen nog niet leerplichtig en hebben 23.487 een startkwalificatie behaald.

Absoluut verzuim (wel leerplichtig, geen inschrijving)

De leerplichtambtenaren zijn bij 223 meldingen van absoluut verzuim in actie gekomen. Relatief gezien hebben we dit jaar meer kinderen teruggeleid naar school: 47,5 %. In 2017-2018 ging het om 26,5 % van 155 meldingen.

Op 1 augustus 2019 waren 59 dossiers nog niet opgelost. Dit betreft voornamelijk leerlingen die al dan niet met begeleiding een school hadden gevonden maar administratief nog niet waren ingeschreven. Veelal gaat het om jongeren in de leeftijdsgroep 11 tot 13 jaar. Dit zijn de jongeren die een overstap maken van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. Concreet waren we aan het begin van het schooljaar 2019-2020 nog met 8 jongeren en hun ouders in gesprek over een passend vervolg.

Relatief verzuim (ongeoorloofd verzuim van een leerplichtige- of kwalificatieplichtige jongere)

In schooljaar 2018-2019 heeft de afdeling Leerlingzaken 1070 meldingen gekregen van ongeoorloofd verzuim voor de gemeente Groningen. Dit betreft meldingen van jongeren die zonder geldige reden afwezig zijn geweest of vaak te laat komen. In 2017-2018 waren dit 914. Deze stijging van 18% is te verklaren door de herindeling, de doelgroep is met 21% toegenomen.

Luxe verzuim (wanneer ouders, zonder toestemming van de schoolleiding, hun kinderen buiten de schoolvakanties van school houden om hen bijvoorbeeld mee te nemen op vakantie)

Dit schooljaar is er 66 keer luxe verzuim gemeld.

Vrijstellingen

Alle kinderen hebben recht op onderwijs en zijn verplicht om gebruik te maken van dit recht. Soms is het voor een kind echter niet mogelijk om naar school te gaan en kan er om verschillende redenen een vrijstelling worden verleend of vervanging van de leerplicht. In de Leerplichtwet is nauw omschreven op basis waarvan een vrijstelling kan worden gegeven. Er wordt

door de leerplichtambtenaar alleen een vrijstelling verleend als dit van rechtswege niet anders kan of wanneer na uitgebreid onderzoek is gebleken dat een kind echt niet naar school kan. De leerplichtambtenaren zoeken met de ouders, kinderen, onderwijs en de medewerkers van de WIJ teams en de GGD in deze situaties altijd naar alternatieve trajecten in combinatie met passende onderwijsondersteuning en passende jeugdhulp.

In schooljaar 2018-2019 zijn er door de leerplichtambtenaren 139 vrijstellingen verleend. Het schooljaar daarvoor waren er 118 kinderen vrijgesteld van onderwijs. De toename is verdeeld over de verschillende soorten vrijstellingen. We hebben alleen invloed op de vrijstellingen op basis van psychische en fysieke gronden (artikel 5 onder a). Vanuit het thuiszitterspact onderzoeken we of we deze vrijstellingen terug kunnen brengen. Een werkgroep analyseert momenteel alle afgegeven vrijstellingen.

Thuiszitters

Het ministerie van OCW heeft de definitie van thuiszitters gewijzigd. De term thuiszitters betreft nu naast de langdurig relatief verzuimers ook alle absoluut verzuimers en de jongeren met een vrijstelling op basis van artikel 5 onder a. In de gemeente Groningen waren er volgens deze definitie 231 thuiszitters waarvan 88 absoluut verzuimers (40 langer dan 3 maanden), 64 langdurig relatief verzuimers (43 langer dan 3 maanden) en 79 kinderen met een vrijstelling onder 5a.

Thuiszitten van kinderen en jongeren zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg willen we voorkomen. Om deze intentie te onderstrepen is er in juni 2018 een lokaal thuiszitterspact ondertekend. Het is een pact van de gemeente Groningen, de partners van het primair en voortgezet onderwijs, het MBO, de GGD en WIJ Groningen. Dit pact is afgelopen schooljaar vertaald in een plan van aanpak en er is een begin gemaakt met de uitvoering ervan. De volgende ambitie is geformuleerd: in augustus 2020 geen enkel kind of jongere langer dan 3 maanden thuis zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. We zijn op de goede weg, maar er moet ook nog veel gebeuren. In het tweede jaar van het pact werken we hier hard aan!

RMC

Het RMC denkt met je mee. Dit is de boodschap die we aan alle jongeren in de gemeente Groningen willen geven.

De gemeente Groningen is de contactgemeente van RMC regio Centraal en Westelijk Groningen, 1 van de 39 RMC regio's in Nederland. Naast de gemeente Groningen vallen ook de gemeente Westerkwartier en de gemeente Midden-Groningen onder deze RMC regio. Op provinciaal en regionaal niveau wordt er intensief samengewerkt met de onderwijsinstellingen, de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs VO, de WIJ teams, Werk en Inkomen en de collega's in de arbeidsmarktregio. Deze samenwerking is noodzakelijk om de jongeren in beeld te hebben en zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Het uitgangspunt is dat iedere jongere in de klas hetzelfde

aanbod krijgt. Of je nu in de gemeente Delfzijl, Muntendam of Groningen woont.

De begeleiding is gericht op ondersteuning naar school maar als dit door allerlei redenen niet haalbaar is, ondersteunt de RMC trajectbegeleider de jongere richting werk en indien nodig naar dagbesteding, zorg of hulpverlening.

Een belangrijke opdracht van het RMC is het terugdringen van het aantal jongeren tot 23 jaar dat voortijdig de school verlaat zonder startkwalificatie (de zgn. 'nieuwe' vsv-ers). Een startkwalificatie is een diploma op minimaal Havo of MBO-2 niveau. In 2016 heeft de minister de ambitie van landelijk maximaal 20.000 voortijdig schoolverlaters vastgesteld. Deze ambitie wordt niet gehaald. Zowel de landelijke trend als de trend in de gemeente Groningen is dat het aantal vsv-ers na een jarenlange daling weer stijgt.

Evenals in vorige jaren zien we drie belangrijke oorzaken van schooluitval. Allereerst de multi-problematiek waar veel jongeren mee te maken hebben. De combinatie van problemen zoals depressie, angsten, schulden, scheiding van ouders, huisvesting etcetera. Omdat de arbeidsmarkt stevig is aangetrokken is werk voor veel jongeren een goede optie geworden. Ze kiezen al dan niet tijdelijk voor werk zonder een overstap naar de BBL (werken en leren). De derde oorzaak is een verkeerde studiekeuze.

De afdeling Leerlingzaken van onze gemeente doet er alles aan om het aantal vsv-ers weer te laten dalen. We kijken breed naar wat de jongeren nodig hebben. De begeleiding van de vsv-ers vereist maatwerk en flexibiliteit. We maken steeds meer gebruik van de mogelijkheid om maatwerk te bieden passend bij de behoefte en situatie van de jongeren. Dit kan variëren van een uitgebreid traject bij het REA-college of Elker tot een vergoeding van een treinkaartje. De jongere staat in het middelpunt en wij bewegen mee.

Preventie vinden we erg belangrijk. De RMC trajectbegeleiders spreken minimaal 1 dagdeel per week jongeren met beginnend verzuim op een locatie van 1 van de 4 MBO's in de provincie. Ook geven de trajectbegeleiders voorlichting aan de onderwijsteams en aan de eerstejaarsgroepen. Bij dit RMC+ project werken we samen met 3 andere RMC regio's (2 RMC regio's in de provincie Groningen en met RMC regio Noord-Midden Drenthe). Op alle MBO locaties zijn ook School als Wijk (SAW) medewerkers te vinden. Het doel is om tijdig signalen op te vangen bij problemen of zelfs te voorkomen dat er problemen ontstaan. Er is een intensieve samenwerking tussen de mensen van de ondersteuning van het onderwijs, de RMC+ trajectbegeleiders en de School als Wijk medewerkers. We kennen elkaar steeds beter en kunnen elkaar sneller vinden.

Per 1 januari 2019 is de wet 'regionale samenwerking vsv en jongeren in een kwetsbare positie' in werking getreden. De wet is nieuw en ondersteunt de werkwijze die we een aantal jaren geleden al hebben ingezet. De wet beoogt

dat alle jongeren van 12 tot 23 jaar zonder startkwalificatie optimaal worden ondersteund bij het vinden van een passende plek dankzij een sluitend netwerk van partijen uit onderwijs, gemeenten, zorg en werk.

Voor het RMC betekent dit een uitbreiding van de doelgroep. Jongeren in een kwetsbare positie is door het ministerie van OCW gedefinieerd als jongeren die onderwijs volgen in het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, het vmbo (de basisberoepsgerichte leerweg) en de entreeopleiding van het MBO. Wanneer zij na een jaar een overstap maken naar het (vervolg) mbo, de arbeidsmarkt of dagbesteding behoren zij tot de definitie van een jongere in een kwetsbare positie (JKP).

Het RMC van de gemeente Groningen is bij aankondiging van bovenstaande wet in september 2017 gestart met het opzetten van een monitor voor deze doelgroep. Ons uitgangspunt is dat we alle jongeren in kwetsbare posities in beeld hebben en houden om problemen te kunnen signaleren bij de vervolgstap. Uiteraard werken we hierbij samen met vele andere partijen. De verbindingen met de andere domeinen zoals o.a. werk, dagbesteding, jeugdhulp en WMO komen steeds beter tot stand. Na ruim 2 jaar monitoren kunnen we concluderen dat we alle 430 kwetsbare jongeren in de gemeente Groningen goed in beeld hebben. We blijven ze volgen en treden actief met de jongeren in contact als het onduidelijk is wat ze doen.

We streven naar een sluitende aanpak. Alle activiteiten, trajecten en projecten zijn er op gericht om jongeren op school te houden, terug te leiden naar onderwijs of een passend alternatief te bieden. We hebben inmiddels zicht op alle jongeren van onze doelgroep. We willen ook bereiken dat er geen jongere zonder passend aanbod thuis zit en dat alle jongeren de ondersteuning krijgen die nodig is. Een nog intensievere samenwerking met partners en andere domeinen is hiervoor noodzakelijk.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over leerplicht en RMC.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

